

► **M. le Président.-** Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

► **M. François Biltgen, Ministre de la Justice.-** Neen, Här President. D'Regierung huet lech fir de Moment näischt matzedeen. Dat kann nach änneren.

► **M. le Président.-** Merci, Här Minister. Den Här Huss fret d'Wuert zum Ordre du jour.

1. Dépôt d'une motion par M. Jean Huss

► **M. Jean Huss (déi gréng).-** Merci, Här President. Et ass, fir den Dépôt vun enger Motioun ze maachen, déi vun der grénger Fraktioun ënnerstëtzt ass, déi mer awer oploosse fir Kollege vun anere Fraktiounen, déi dat eventuell wëilten ënnerschreien.

Et geet dobäi ëm déi vergaange Mënsche-rechtsverletzungen am Iran. Ech ginn net an den Detail. Dir wësst allegueren, wat do an deene leschte Méint no de Wahlen geschitt ass, och elo mat rezenten Doudesurteeler. An et ass ze fäerten, datt et spëtstens d'nächst Woch den 11. Februar am Iran zu nach méi schlëmme Mënsche-rechtsverletzung kënnt, well do grouss Demonstratiounen ugekënnegt si wéinst dem 31. Joresdag vun der dorteger iranischer Revolutioun, a well do souwuel de Regime wéi d'Oppositionskräfte dozou opruffen. An et riskéiert wierklech nach eng Kéier zu schlëmmen Ennerdréckungen an zu schlëmme Kläppereien a Folter, Mord an Haftung an esou virun ze kommen.

Duerfir elo haut zu dem Dépôt vun dëser Motioun, déi just meng Ennerschrëft am Moment dréit, awer vun der grénger Fraktioun ënnerstëtzt ass. Mä wann aner Kollegen dat wëllen ënnerstëtzen, kënnen se dat roueg maachen, wa si se gelies hunn.

Motion

La Chambre,

- *considérant les résultats et les circonstances des élections présidentielles iraniennes du 12 juin 2009;*

- *considérant la résolution du Parlement européen sur l'Iran, votée le 22 octobre 2009;*

- *considérant la résolution de l'Assemblée générale des Nations Unies du 29 octobre 2009 sur la situation des Droits de l'Homme en République islamique d'Iran;*

- *déplorant que ni le Parlement iranien, ni aucune autre autorité iranienne n'aient ouvert une enquête circonstanciée sur les nombreux doutes pesant sur la régularité de l'élection présidentielle;*

- *constatant que la contestation du résultat s'est rapidement transformée en un large mouvement de protestation, aussi bien à l'intérieur qu'à l'extérieur de l'Iran;*

- *déplorant la répression violente des manifestations, voire d'une partie de la société civile iranienne*

- *condamnant l'intimidation systématique de la société civile, les arrestations arbitraires, les mauvais traitements et des actes de torture ayant causé des morts et des blessés dans la rue et dans les prisons;*

- *admirant l'engagement des Iraniennes et Iraniens qui continuent d'exprimer leur opinion en dépit des risques évidents pour leurs études, leur carrière professionnelle, leur santé, leur vie voire celle de leurs familles;*

invite le Gouvernement:

- *à condamner sévèrement la répression par les autorités iraniennes des manifestants en Iran;*

- *à soutenir et à encourager activement les efforts de l'Union européenne et de la Communauté internationale en faveur du respect des Droits de l'Homme en Iran;*

- *à soutenir, si nécessaire, la mise en place de sanctions politiques et économiques ciblées visant les élites du régime mais n'affectant pas les droits élémentaires du peuple iranien.*

tant pas les droits élémentaires du peuple iranien.

(s.) Jean Huss.

► **M. le Président.-** Merci dem Här Huss. Als éischte Punkt vun eise Ordre du jour vun... Här Henckes, jo?

2. Dépôt d'une proposition de loi par M. Jacques-Yves Henckes

► **M. Jacques-Yves Henckes (ADR).-** Här President, ech wollt just eng Proposition de loi déposiere fir e Referendum, ob et soll e City-Tunnel oder en Tram léger ginn. Wann ech gelift.

- *Proposition de loi N°6111 relative à l'organisation d'un référendum national concernant la réalisation soit du projet «City-Tunnel» soit du projet «tram léger»*

► **M. le Président.-** Merci, Här Henckes. Da komme mer elo awer definitiv zum éischte Punkt vun eise Ordre du jour vun haut, nämlech dem Projet de loi 5718 iwwert d'Responsabilité pénale. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An et hu sech bis elo schonn ageschriwwen: d'Madame Polfer, den Här Bodry, den Här Braz an den Här Henckes. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Jean-Louis Schiltz. Här Schiltz, Dir hutt d'Wuert.

3. 5718 - Projet de loi

1. introduisant la responsabilité pénale des personnes morales dans le Code pénal et dans le Code d'instruction criminelle

2. modifiant le Code pénal, le Code d'instruction criminelle et certaines autres dispositions législatives

Rapport de la Commission juridique

► **M. Jean-Louis Schiltz (CSV), rapporteur.-** Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dee Projet, mat deem mer haut hei ze dinn hunn, ass e Projet, dee sech an den internationale Kontext aschreift, mä deen awer zolidd Implikatiounen am nationale Recht wäert hu vun deem Moment un, wou e gestëmmt ass respektiv en vigneuer trëtt. An ech mengen och, datt en net aus der Aktualitéit wäert verschwannen, wa mer en haut gestëmmt hunn, well et nämlech, wat eisen Droit pénal ubelaangt, eng kleng Revolutioun no iwwer 200 Joer duerstelt.

Mat deem Projet hei associéiert sech Lëtzebuerg deenen internationalen Efforten - alt erëm eng Kéier, géif ech gäre soen - dahin gehend, datt et keng Impunitéit dierf ginn, wann insbesondere schlëmm Infractiounen geschéien. An duerfir och d'Introductioun an d'Lëtzebueger Recht vum Prinzip vun der Responsabilité pénale des personnes morales, wat e Broch ass par rapport zu deem, wat mer ëmmer hei kann hunn.

Lëtzebuerg genau wéi Frankräich an d'Belsch si Länner, déi hire Rechtssystem weiderhin op déi Coden opbauen, déi aus den Zäite vum Napoleon hierkommen, sief dat de Code civil, sief dat de Code pénal. Dat si Coden, déi - a wann ech insbesondere vum Code pénal schwätzen - de Prinzip vun der pénaler, vun der strofrectlecher Verantwortung vun de juristesche Persounen net kennen. Mir féieren dee Prinzip elo hei an. An an deem Sënn ass dat e Broch mat deem, wat mer bis elo kann hunn. An an deem Sënn ass et och eng kleng Revolutioun.

De Fait, datt mer e System haten, deen iwwer 200 Joer de Prinzip vun der strofrectlecher Verantwortung vun de juristesche Persounen net kann huet, erkläert och, datt et genau wéi a Frankräich an an der Belsch net einfach ass, dee Prinzip elo an d'Lëtzebuerger Recht anzeféieren.

An op praktesch alle Punkte vun deem Projet begéinen mer déi grondsätzlech Schwierigkeet erëm, déi doranner besteet, datt mer e System opgebaut hunn, deen am Strofrect just d'Responsabilitéit vun de physische Persounen kennt. Elo sëtze

mer niewendrun och de Prinzip vun der strofrectlecher Verantwortung vun de juristesche Persounen.

Alles dat ass net einfach, wann een dat muss an e Regelwierk abauen, wat 200 Joer laang an nach e bësse méi besteet. An déi Schwierigkeet zitt sech och wéi e roude Fuedem duerch all Artikele vun deem Gesetz an huet sech och wéi e roude Fuedem duerch déi Diskussioun gezunn, déi mer an der Chamberskommissioun hatten.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Chamberskommissioun huet, wat dee Projet hei ubelaangt, missen ënner denkbare schlechte Konditiounen schaffen. Mir hunn ënner extremem Zäitrock geschafft. Mir wësse säit 2000, datt eist nationaalt Recht muss adaptéiert ginn, fir précisément déi strofrectleche Verantwortung vun de juristesche Persounen anzeféieren.

De Projet ass 2007 déposéiert ginn, 2008 huet d'Regierung Amendementen déposéiert. Mir kruten den Avis vum Statsrot den 19. Januar 2010. A virun deem internationalen Hannergrond ass et wichteg, datt mer dee Projet haut stëmmen, well, an de Minister wäert sécherlech herno nach dorobber agoen, international Rendez-vousen ustinn an deenen nächste Wochen, esou datt d'Chamber hei huet missen e Kraftakt vollzéien, fir dee Projet hei op den Ordre du jour haut ze kréien.

D'Kommissioun, Här Minister, an Dir wësst et, huet mech gebieden, lech matzedeen, datt mer dat elo eng Kéier matgemaach hunn, mä datt mer lech dankbar wäeren, wann Der net méi esou erëmkéimt.

(Interruption)

An Dir hat eis och versprach, wann ech dat géif hei op der Tribun haut soen, an der Kommissioun, géift Der net aus der Këscht sprangen. Duerfir sinn ech lech am Numm vun all de Kollegen dankbar, datt Der net aus der Këscht sprangt. An aller Frëndschaft, Här Minister, kommt net méi esou erëm. Mä Dir hutt jo Besserung gelobt. An ech mengen, datt mer dee Projet och an deem Sënn hei begleet hunn, datt mer en haut kënnen stëmmen.

(Interruption)

Souguer de Statsrot, dee jo net derfir bekannt ass, datt e sech an den Artikele net méi erëmfënnt, huet, wat deen zousätzlechen Avis ubelaangt, deen en eis den Dëschdeg de Mëtteg zoukomme geloos huet, festgestallt entre-temps, datt do eng Referenz vun engem Artikel op deen aneren net richtig ass, an e Rectificatif erausginn. Och dat weist, mengen ech, datt net nëmmen d'Chamber ënner Zäitrock geschafft huet, mä och de Statsrot.

Dee Rectificatif ass, gëtt mer vum Greffe gesot, ënnerwee. Et handelt sech just ëm d'Ersetze vun enger 3 duerch eng 2 respektiv vun enger 2 duerch eng 3. Et huet näischt mat der Substanz ze dinn, mä an der Applikatioun hätt déi Schwierigkeet sécherlech zu Onnutt Ulass ginn.

Och well mer ënner Zäitrock geschafft hunn an och well mer d'Schwierigkeet hunn, op déi ech virdrun higewisen hunn, datt mer dee Prinzip vun der strofrectlecher Verantwortung vun de juristesche Persounen, jorzéngten-, jo zwee Johonnerte laang net kann hunn, hu mer an der Chamberskommissioun no pragmatische Léisunge gesicht, no einfache Léisunge gesicht. An ech mengen, datt dat och en ligne ass mat deenen Avisen, déi mer kritt hunn, sief et den Avis vum Statsrot oder den Avis vun der Chambre des Métiers, awer och dee vun der Chambre de Commerce.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, zum Fong vum Gesetz wollt ech e puer grondsätzlech Iwwerleeungen heiustellen.

Éischtens, mat deem neie Gesetz wäert sech d'Situatioun vun den Opfer an enger ganzer Rei vu Fäll verbessern. Fréier, ier mer dat Gesetz haten, ass et oft esou gewiescht, datt ee strofrectlech belaangt ginn ass an och condemnéiert wor, datt deen net zahlungsfähig wor an datt d'Victime also iwwert den zivile Wee zousätzlech huet misse géint déi juristesche Persoun virgoen, déi och eppes domadder ze dinn hat, déi nun awer opgrond vum eiser Gesetzgebung net konnt pénal belaangt ginn.

Déi Situatiounen dierf et an Zukunft net méi ginn. Wann déi juristesche Persounen belaangt gëtt a wa se au pénal condemnéiert gëtt, kënnen en même temps och déi zivilrechtlech Froen, déi Konsequenze mat ofgehandelt ginn.

Et ass also net méi esou, datt, nodeems een eng Condamnation au pénal géint eng physische Persoun kritt huet als Victim mat oder ouni Partie civile, ee muss wéinst der Insolvabilitéit vun där physischer Persoun, oder well ee keng Partie civile gemaach huet géint déi physische Persoun, au civil nach muss géint déi juristesche Persoun, déi och mat implizéiert ass, virgoen. Ech denken, datt a Frankräich d'Katastroph vum Érika virun e puer Joer bewisen huet, wat d'Utilitéit ka vun enger Responsabilité pénale des personnes morales sinn.

Et ass awer och esou - an et ass meng zweet Observatioun -, wat de Fong ubelaangt, datt an dësem Projet och eng Verbesserung vun der Situatioun vun de physische Persounen mat drälait, op d'mannst op verschiddene Punkten. D'Situatioun vun de physische Persounen, wat hir strofrectleche Verantwortung ubelaangt, ka sech mat deem Projet hei och a verschidde Fäll verbessern.

Wa bis dato am Kader an als Suite vun engem Accident, zum Beispill an enger Fabrik, den Direkter inculpéiert ginn ass, kann an Zukunft d'Sociétéit direkt inculpéiert ginn an opgrond vum Prinzip vun der Opportunité des poursuites dovun ofgesi ginn, datt den Direkter inculpéiert gëtt, wann da kee spezifische Feeler géint hie virläit. Dat war bis elo net méiglech.

Domadder gëtt deen inculpéiert, deen au premier chef concernéiert ass, nämlech d'Gesellschaft, den Exploitant vun der Fabrik, an net den Direkter oder en anere Responsabelen. Ëmmer virausgesat selbstverständlech, et läit kee spezifische Feeler vir vun deem Direkter.

Dir wësst och, datt virun e puer Méint d'Konsequenzen um Geriicht vun engem Accident, wat sech zougedroen huet am Norde vum Land am Kader vun engem Rallye automobile, fir grouss Diskussiounen gesuergt huet. Et ass duerchaus virstellbar, datt mat deem neie Gesetz an Zukunft, wann esou en Accident ass am Kader vun engem Rallye, den Organisateur strofrectlech belaangt gëtt, an net méi de President vum Organisationscomité, ssou datt och do sech d'Situatioun vun de physische Persounen an deem Sënn verbessert.

Dat Ganzt setzt natierlech viraus, datt de Parquet am Zesammenhang vun der Applikatioun vun dësem Gesetz net nëmmen d'Prinzipie vun dësem Gesetz applizéiert, mä och Gebrauch mécht vum Principe de l'opportunité des poursuites, dee beseet, datt de Parquet en Ermessensspielraum huet, fir ze decidéieren, ob oder ob net Leit strofrectlech belaangt ginn.

Et kann een dervun ausgoen oder et ass op d'mannst eng plausibel Hypothese, datt wann en Accident géif geschéien, nach eng Kéier am Kontext vun engem Rallye automobile, d'Resultat net wäert dat nämlech sinn, wat et an där Affär wor, nämlech datt net de President strofrectlech belaangt gëtt, mä den Organisateur selwer. Nach eng Kéier, alles dat nëmmen, wann de Principe de l'opportunité des poursuites mat Fangerspëtzegefäll applizéiert gëtt a wann net mam decken Hummer virgaange gëtt. Ech hu kee Grond ze gleewen, datt dat sollt de Fall sinn.

Duerfir, dat neit Gesetz hei, d'strofrectlech Responsabilitéit vun de juristesche Persounen, kombinéiert mat der Applikatioun, wéi mer se bis elo kann hu vum Principe de l'opportunité des poursuites, kann duerchaus d'Situatioun vun de physische Persounen an enger ganzer Rei vu Fäll verbessern.

Dat gesot - an dat wëll ech och awer kloer hei zum Ausdrock bréngen - ass de Cumul méiglech. Dat heescht, d'Gesetz gesäit vir, datt zur gläicher Zäit kann déi juristesche Persoun an awer och déi physische Persoun strofrectlech belaangt ginn. Et ass also net vu Gesetzesweeër hier deen een oder deen aneren; et ass vu Gesetzesweeër potenziell deen een an deen aneren. Mä wann een dat Ganzt mat deene generelle Prinzipie vun eise Droit pénal kombinéiert, nämlech deem vun der Opportu-